

THỰC TRẠNG, TÁC ĐỘNG CỦA THUẾ TỐI THIỂU TOÀN CẦU ĐẾN DOANH NGHIỆP VÀ ỨNG PHÓ CỦA CHÚNG TA

NGƯỜI TRÌNH BÀY: ÔNG CHUNG THÀNH TIỀN
Ủy viên Ban chủ nhiệm Câu lạc bộ Kế toán trưởng toàn quốc,
phụ trách khu vực phía Nam
Giám đốc Chi nhánh CLBKTTLQ tại Tp. HCM
Chủ tịch Chi hội Kế toán Hiểu đúng – Làm đúng

Ngày 20 tháng 5 năm 2023

1

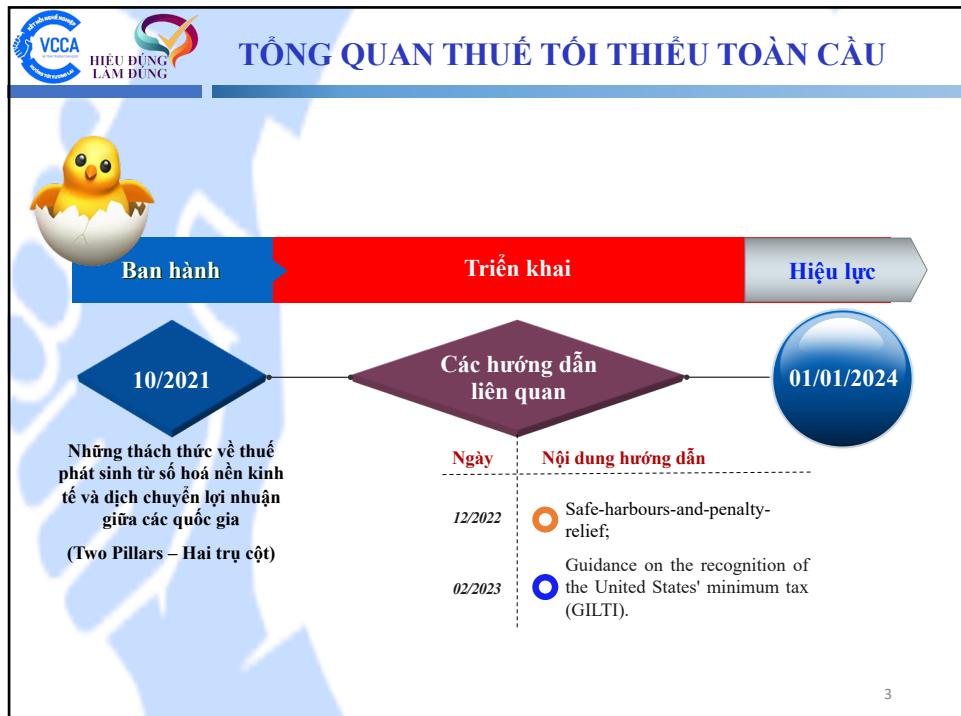
TỔNG QUAN THUẾ TỐI THIỂU TOÀN CẦU

2

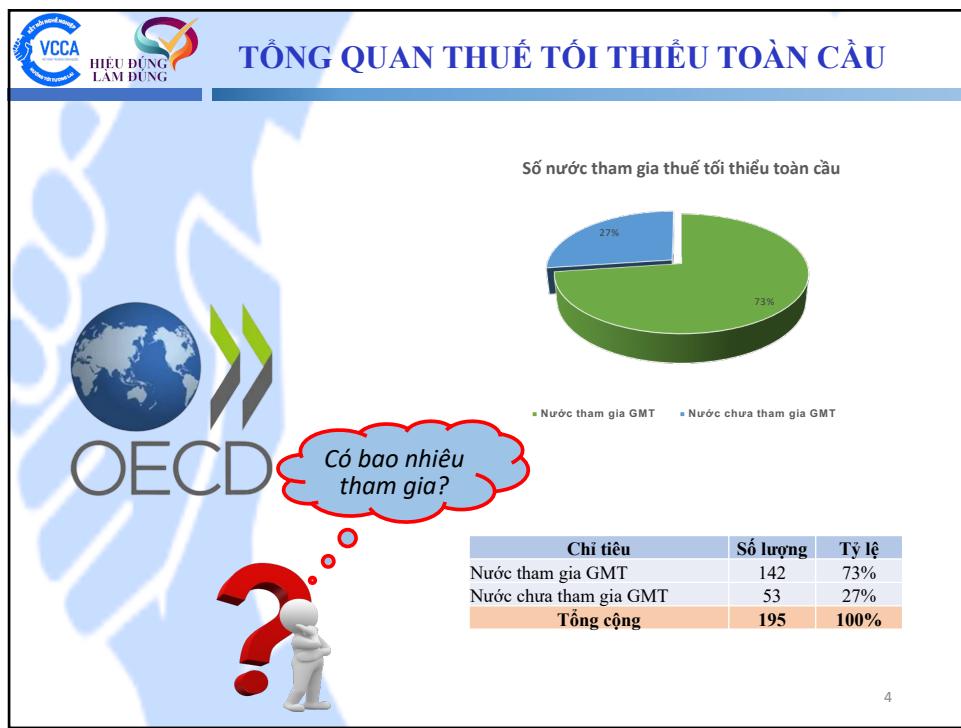
CLB Kế toán trưởng toàn quốc
Kỳ sinh hoạt thứ 2/2023

Chi hội Kế toán Hiệu đúng – Làm đúng
Kỳ sinh hoạt thứ 77

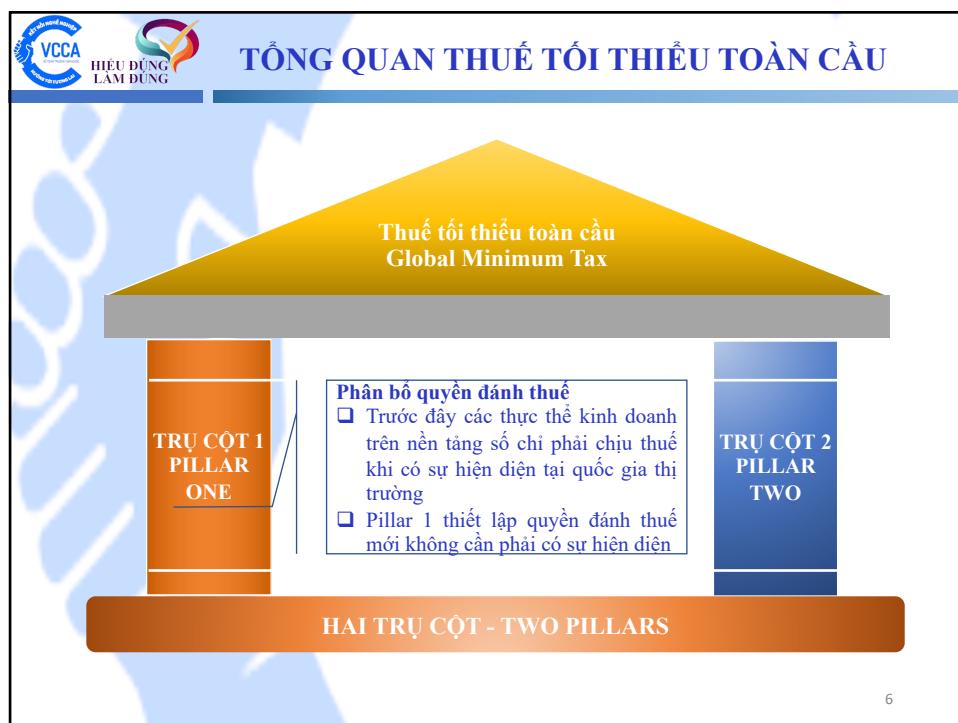
3

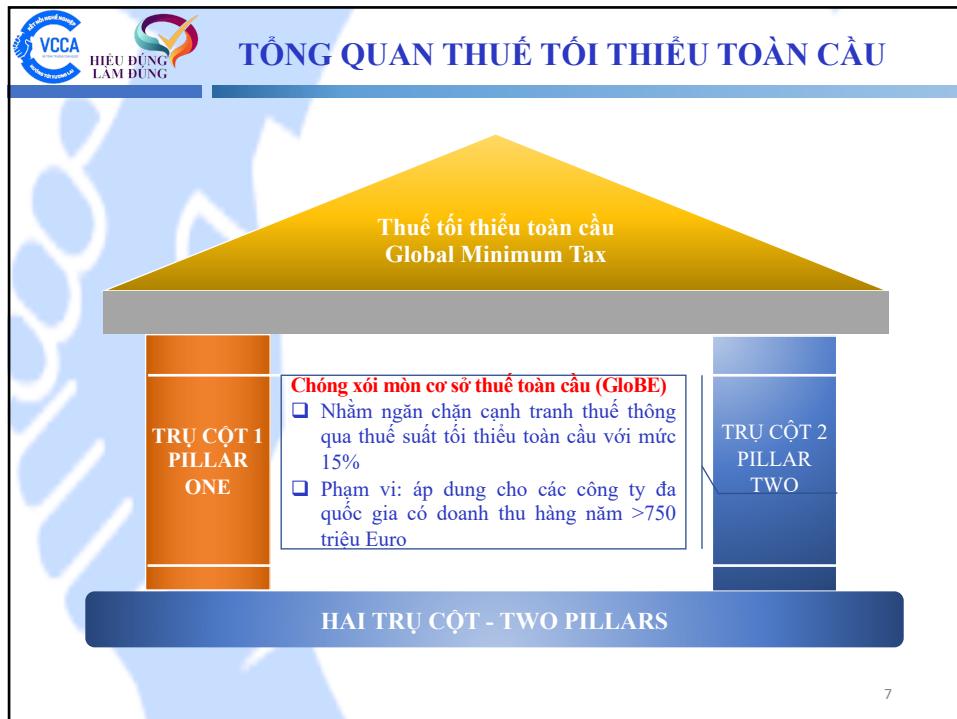
4

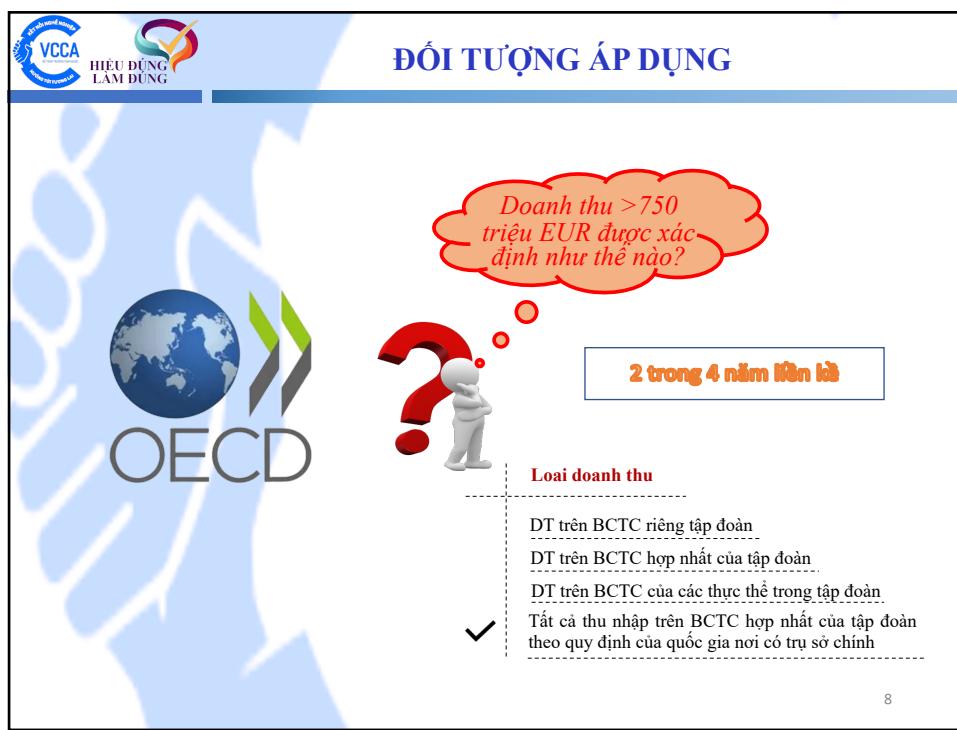
5

6

7

8

ĐỐI TƯỢNG ÁP DỤNG

EXAMPLES

ABC thuộc đối tượng áp dụng CMT và City A tại VN có khả năng phải nộp thuế bổ sung tại Nhật

Công ty mẹ tối cao ABC Trụ sở chính tại Nhật Bản áp dụng GMT từ 2024				Doanh thu hợp nhất (Triệu EUR)
Công ty con	Công ty A tại VN	Công ty B tại Phil	Công ty B tại Sing	
Doanh thu năm 2020	220	250	300	770
Doanh thu năm 2021	200	220	280	700
Doanh thu năm 2022	230	200	290	720
Doanh thu năm 2023	250	230	320	800
Công	900	900	1.090	2.290

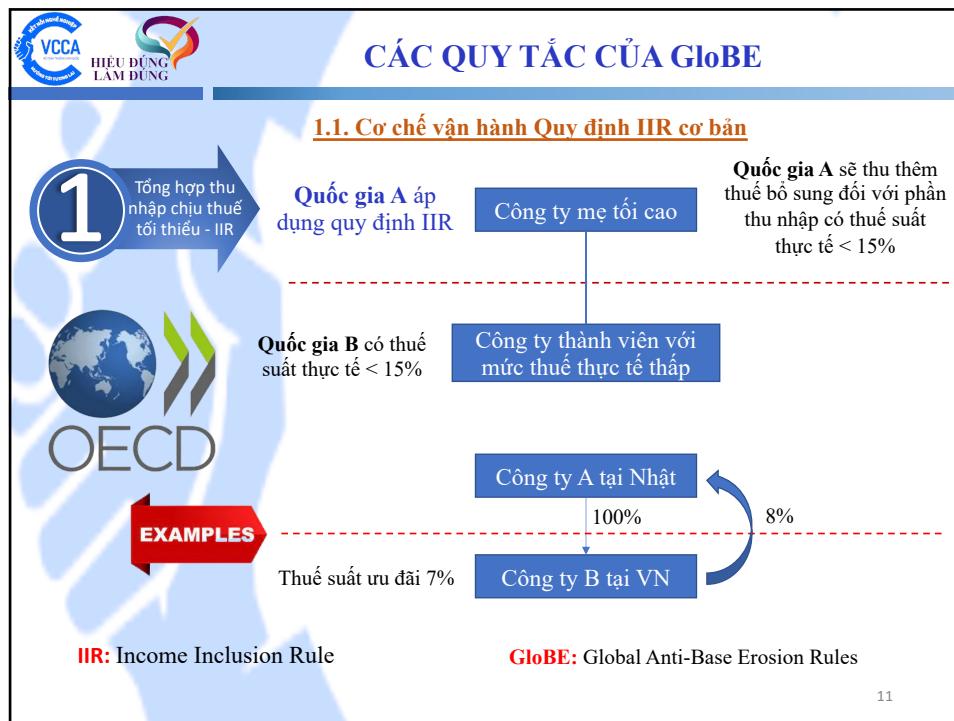
9

ĐỐI TƯỢNG ÁP DỤNG

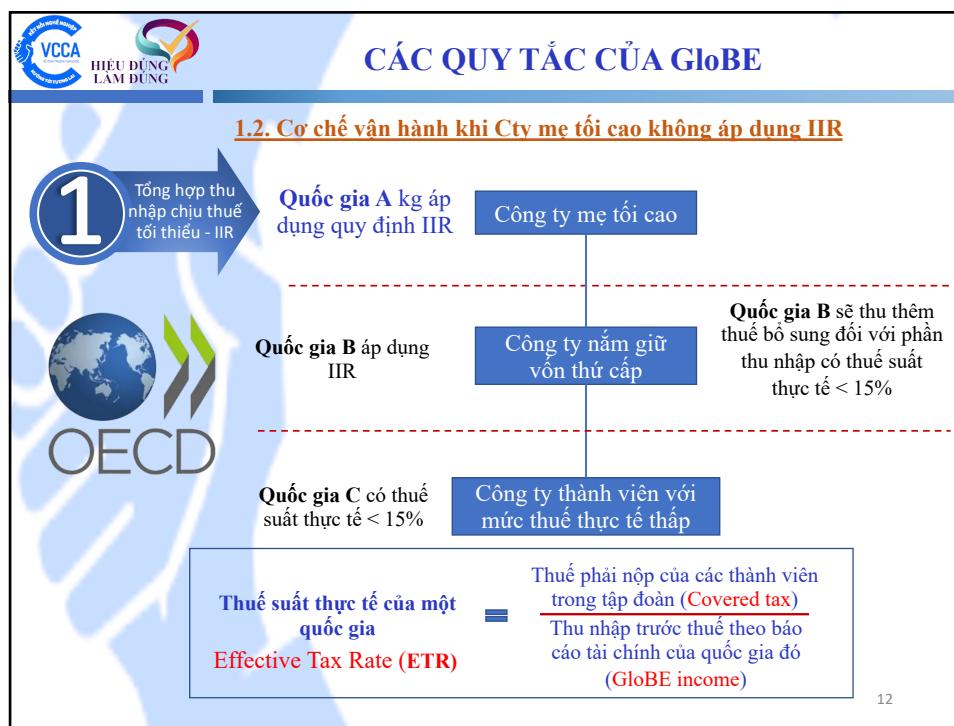
Các đối tượng loại trừ

- 1** Các cơ quan chính phủ, tổ chức quốc tế, TC phi LN hoặc quỹ đầu tư của MNE;
- 2** Công ty thành viên có DT<10tr EUR hoặc thu nhập (lỗ) trung bình 3 năm <1tr EUR; và
- 3** Thu nhập từ vận tải quốc tế nếu đáp ứng điều kiện của GloBE.

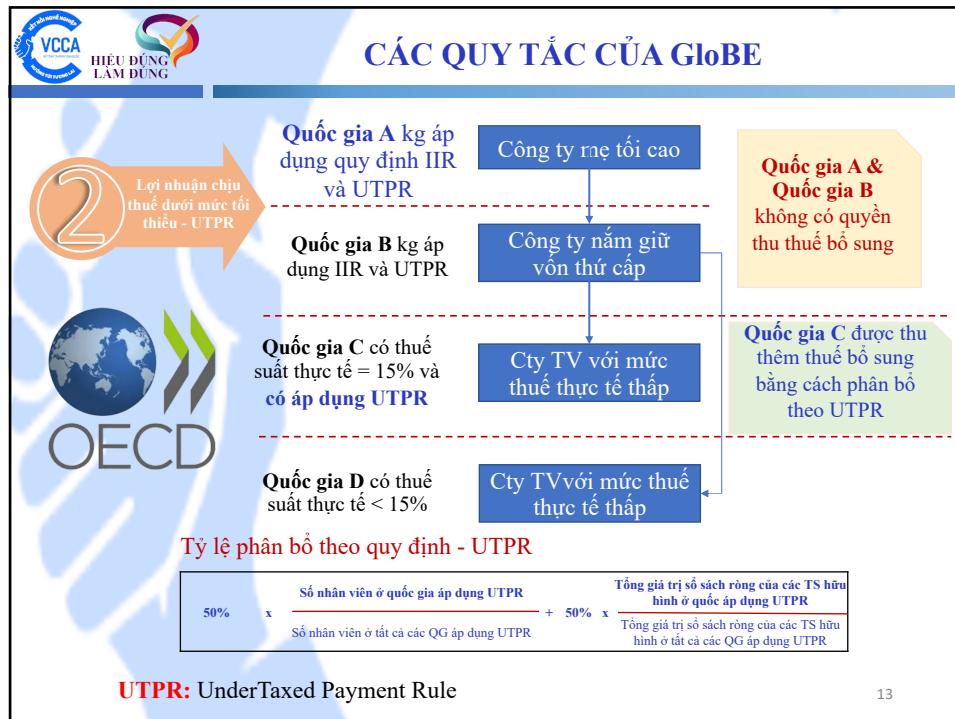
10

11

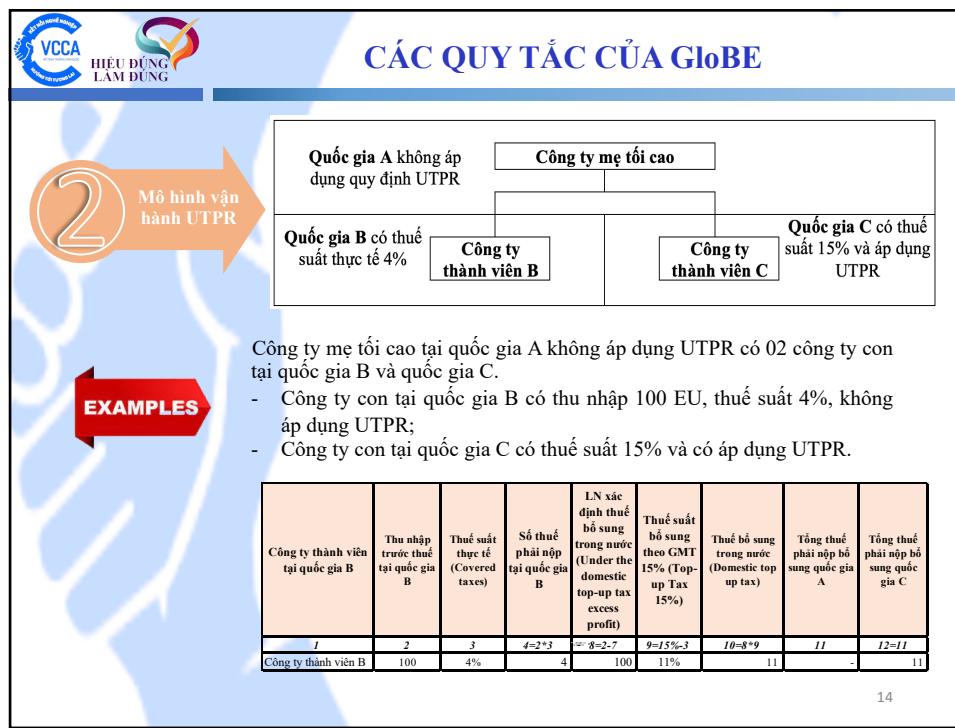

12

13

13

14

14

CÁC QUY TẮC CỦA GloBE

EXAMPLES

3 Thuế khấu trừ tại nguồn tối thiểu - STTR

- Cho phép quốc gia nguồn nơi phát sinh thu nhập được quyền đánh thuế ở mức thuế suất tối thiểu 9% đối với một số khoản thanh toán cho bên liên kết;
- Các khoản thanh toán này dự kiến bao gồm: lãi tiền vay, tiền bản quyền và một số khoản thanh toán khác.

ĐIỀU KIỆN: Các nước phải ký Hiệp định đa phương nhằm ngăn ngừa xói mòn cơ sở tính thuế và chuyển dịch lợi nhuận (MLI).

STTR: the Subject to Tax Rule

15

15

CÁC QUY TẮC CỦA GloBE

EXAMPLES

4 Thuế bổ sung tối thiểu nội địa đạt chuẩn QDMTT

Thuế bổ sung theo từng quốc gia	Thuế suất bổ sung	Thu nhập tính thuế bổ sung	Thuế bổ sung tối thiểu nội địa đạt chuẩn (QDMTT)
--	--------------------------	-----------------------------------	---

Cho phép các nước có mức thuế TNDN thực tế thấp hơn 15% **được quyền ban hành quy định pháp luật** để giành quyền thu thuế bổ sung theo quy định QDMTT trước các quốc gia khác.

Phải bao đảm "**đạt tiêu chuẩn**" theo hướng dẫn của OECD (Điều 10.1).

Quốc gia A có áp dụng quy định IIR và UTPR

Quốc gia B có ban hành QDMTT

Công ty mẹ tối cao

Công ty thành viên thuế TNDN <15%

QG.B được trừ phần thuế bổ sung này trước khi nộp thuế bổ sung cho QG.A

QDMTT: Qualified Domestic Minimum Top-up Tax

16

16

CÁC QUY TẮC CỦA GMT

CÁCH TÍNH THUẾ BỔ SUNG NỘI ĐỊA TỐI THIỂU ĐẠT CHUẨN
Qualifying Domestic Minimum Top-Up Tax

Công ty thành viên tại Việt Nam	Thu nhập trước thuế tại Việt Nam (EU)	Thuế suất thực tế (Covered taxes)	Số thuế phải nộp tại Việt Nam	Chi phí tiền lương được hình thức trừ (10%)	Tài sản hữu hình được hình thức trừ (8%)	Tổng giảm trừ khoản TN gần với TSHH và lao động (Substance-based Income – Exclusion – SBIE)	LN xác định thuế bổ sung trong nước (Under the domestic top-up tax excess profit)	Thuế suất bổ sung theo GMT 15% (Top-up Tax 15%)	Thuế bổ sung nước ngoài (Domestic top up tax)	Tổng thuế phải nộp trong nước (The total domestic tax)
I	2	3	4=2+3	5	6	7=5+6	8=7-6	9=15%-3	10=8+9	11=4+10
Công ty thành viên B	1.000.000	10%	100.000	100.000	100.000	200.000	800.000	5%	40.000	140.000

EXAMPLES

1. Nếu thuế bổ sung trong nước đáp ứng điều kiện QDMTT

Công ty thành viên tại Việt Nam	Thu nhập trước thuế tại Việt Nam (EU)	Thuế suất thực tế (Covered taxes)	Số thuế phải nộp tại Việt Nam	Công ty mẹ	Thuế suất bổ sung theo GMT 15% (Top-up Tax 15%)	Lợi nhuận chịu thuế tối thiểu	Thuế bổ sung phải nộp tại Công ty mẹ	Ghi chú
I	2	3	4	5	6	7=2-6	8=2-7	9=13-14-10
Công ty thành viên B	1.000.000	10%	100.000	Tập đoàn A	5%	800.000	-	Áp dụng QDMTT

2. Nếu thuế bổ sung trong nước không đáp ứng điều kiện QDMTT

Công ty thành viên tại Việt Nam	Thu nhập trước thuế tại Việt Nam (EU)	Thuế suất thực tế (Covered taxes)	Số thuế phải nộp tại Việt Nam	Công ty mẹ	Thuế suất bổ sung theo GMT 15% (Top-up Tax 15%)	Lợi nhuận chịu thuế tối thiểu	Thuế bổ sung phải nộp tại Công ty mẹ	Ghi chú
I	2	3	4	5	6	7=15%-7	8=2-7 (8)	9=13-14-10
Công ty thành viên B	1.000.000	14%	140.000	Tập đoàn A	1%	800.000	8.000	Tổng thuế nội địa

17

CÁC QUY TẮC CỦA GloBE

Khoản giảm trừ thuế TN đạt chuẩn - QRTC

Theo Điều 10 Quy tắc mẫu của OECD, khoản giảm trừ này phổ biến có thể là các khoản được hoàn lại cho R&D.

ĐIỀU KIỆN: phải được trả bằng TM hoặc tương đương trong vòng 4 năm kể từ khi Cty TV đáp ứng quy định của Luật nước cho giảm trừ.

Một Cty thành viên của MNE có GloBE income là 10 triệu Euro và thuế đã nộp là 1 triệu Euro tương đương với mức thuế suất (ETR) là 10%. Nếu Cty này có khoản QRTC trị giá 200.000 Euro, việc xử lý sẽ như thế nào?

Items	No tax Credit	QRTC	NON - QRTC
Tax Credit	-	200	200
GloBE income	10.000	10.200	10.000
Covered tax	1.000	1.000	800
GloBE ETR	10%	9,80%	8,00%
Top-up tax %	5%	5,20%	7,00%
Top-up tax	500	530	700

QRTC: Qualified Refundable Tax Credits

18

CÁC QUY TẮC CỦA GloBE

6 Giảm trừ TN gắn liền với TSCĐ và lao động - SBIE

Cho phép các nước nhận ĐT tiếp tục đưa ra ưu đãi thuế giúp làm giảm thuế trên TN thông thường từ ĐT vào các HDSXKD cơ bản gắn với TSHH và lao động mà không tạo thêm thuế bổ sung.

Mức giảm trừ theo GloBE

- 5% cho TSCĐ hữu hình trừ KH; và
- 5% cho chi phí tiền lương.

Đủ điều kiện?

năm đầu

8%
10%

5 năm đầu

Mỗi năm giảm 0,2%

5 năm tiếp

Mỗi năm giảm 0,4%
Mỗi năm giảm 0,8%

Sau 10 năm

5%

SBIE: Substance-based Income Exclusion

19

19

CÁC QUY TẮC CỦA GloBE

EXAMPLES

Không SBIE

Công ty thành viên B tại Việt Nam thuộc tập đoàn A có đăng ký áp dụng IIR tại Anh trong năm tính thuế có thu nhập 100 triệu USD. Thuế suất thực tế 5%. Khoản giảm trừ thu nhập chịu thuế theo SBIE được ngoại trừ của Công ty thành viên là 40 triệu USD.

Triệu USD							
Công ty thành viên tại Việt Nam	Thu nhập trước thuế tại Việt Nam	Thuế suất thực tế (Covered taxes)	Số thuế phải nộp tại Việt Nam	LN xác định thuế bổ sung trong nước (Under the domestic top-up tax excess profit)	Thuế suất bồi sung theo GMT 15% (Top-up Tax 15%)	Thuế bồi sung trong nước (Domestic top up tax)	Tổng thuế phải nộp trong nước (The total domestic tax)
1	2	3	4=2+3	8=2+7	9=15%-3	10=8+9	11=4+10
Công ty thành viên B	100	5%	5	100	10%	10	15

Có SBIE

Triệu USD							
Công ty thành viên tại Việt Nam	Thu nhập trước thuế tại Việt Nam	Thuế suất thực tế (Covered taxes)	Số thuế phải nộp tại Việt Nam	Chi phí tiền lương được trừ (10%)	Tài sản hữu hình được trừ (8%)	Tổng giảm trừ khoản TN gắn với TSHH và lao động (Substance-based Income Exclusion – SBIE)	LN xác định thuế bồi sung trong nước (Under the domestic top-up tax excess profit)
1	2	3	4=2+3	5	6	7=5+6	8=2+7
Công ty thành viên B	100	5%	5	20	20	40	60
						9=15%-3	10=8+9
						6	11

20

20

**HIẾU ĐÚNG
LÀM ĐÚNG**

CÁC QUY TẮC CỦA GloBE

EXAMPLES

Tập đoàn A ở Nhật có 3 Công ty thành viên (*B, C, D*) đang hoạt động SXKD tại VN. Nhật thực hiện thu thuế bồi sung theo quy định GloBE và VN chưa áp dụng quy định thuế tối thiểu nội địa đạt chuẩn.

Trong đó:

- Số thuế phải nộp của Tập đoàn A tại VN bằng tổng số thuế các Cty thành viên phải nộp tại VN.
- Thu nhập trước thuế của Tập đoàn A tại VN bằng tổng thu nhập trước thuế của các Cty thành viên tại VN.

Công ty mẹ	Số thuế phải nộp tại Việt Nam	Thu nhập trước thuế tại Việt Nam	Thuế suất thực tế	Thuế suất bồi sung	Chi phí tiền lương	Tài sản hữu hình	Lợi nhuận chịu thuế tối thiểu	Thuế bồi sung phải nộp tại Nhật
I=Sum(9)	225	1.800	3	4=15%-3	5	6	7=2-5% \times (5+6)	8=4*7
Tập đoàn A			12.50%	2.50%	100	1200	1.735	43.375

Công ty thành viên tại Việt Nam	Số thuế phải nộp tại Việt Nam	Thu nhập trước thuế tại Việt Nam	Thuế bồi sung phân bổ cho công ty thành viên
	9	10	II=8*(10/2)
Công ty thành viên B	70	500	12.049
Công ty thành viên C	50	600	14.458
Công ty thành viên D	105	700	16.868

Triệu USD

21

21

NGUYÊN TẮC ÁP DỤNG GloBE

OECD

Không bắt buộc phải áp dụng;

Nếu lựa chọn áp dụng thì phải **nhất quán** theo hướng dẫn và **phù hợp** với quy định mẫu; và

Không áp dụng **vẫn phải chấp nhận** các quy định GloBE được các thành viên IF khác áp dụng.

22

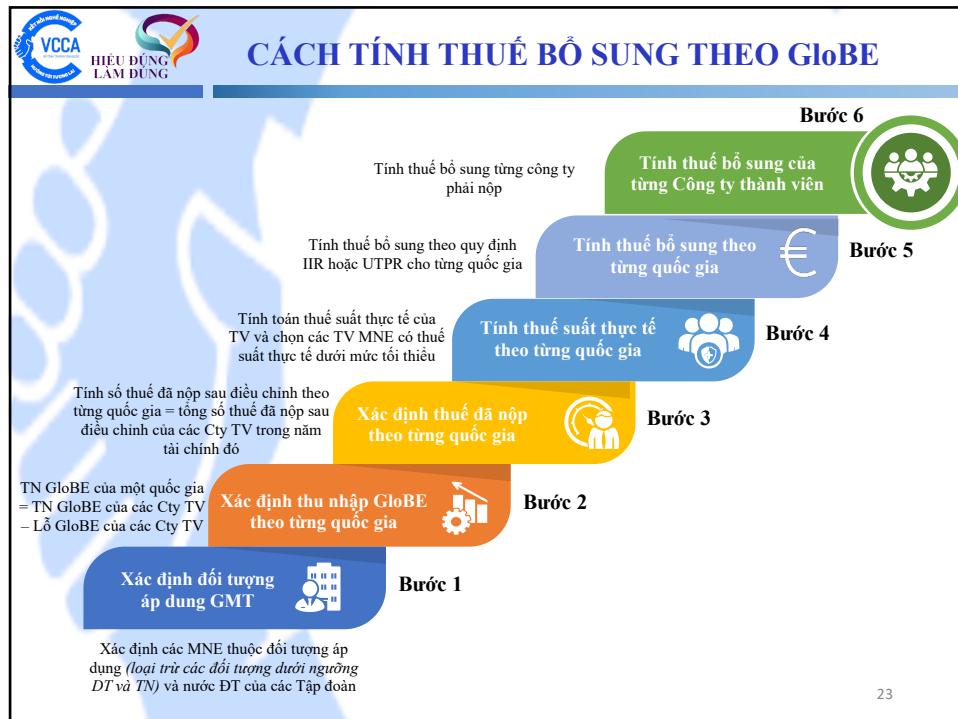
22

CLB Kế toán trưởng toàn quốc
Kỳ sinh hoạt thứ 2/2023

HIẾU ĐÚNG
LÀM ĐÚNG

Chi hội Kế toán Hiếu đúng – Làm đúng
Kỳ sinh hoạt thứ 77

23

24

MỘT SỐ ĐIỂM LUU Ý GloBE

1 Ché độ kế toán được chấp nhận để xác định GloBE Income;

2 Sự khác biệt về cơ sở tính thuế giữa các quốc gia (Taxe base);

3 Tỷ giá quy đổi từ nội tệ sang đơn vị tiền tệ được chấp nhận khi xác định doanh thu;

4 Tính toán số thuế được phân bổ theo hướng dẫn của GloBE;

5 Ghi nhận kế toán khoản giảm trừ thuế thu nhập đạt chuẩn – QRTC.

25

25

ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI TẠI VIỆT NAM

Tỷ trọng theo số lượng dự án

STT	QUY MÔ DỰ ÁN	SỐ DỰ ÁN	TỶ TRỌNG DỰ ÁN
1	Trên 1 tỷ USD	25	0,07%
2	Từ 500 triệu đến dưới 1 tỷ USD	18	0,05%
3	Từ 200 đến dưới 500 triệu USD	108	0,29%
4	Từ 100 đến dưới 200 triệu USD	184	0,50%
	Dự án chịu ảnh hưởng GMT	335	0,92%
	Dự án không chịu ảnh hưởng GMT	36.276	99,08%
	Tổng cộng	36.611	100,00%

GMT: Global Minimum Tax

26

26

ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI TẠI VIỆT NAM

Tỷ trọng theo vốn đầu tư

STT	QUY MÔ DỰ ÁN	TỔNG VỐN ĐẦU TƯ (TRIỆU USD)	TỶ TRỌNG VỐN ĐẦU TƯ
1	Trên 1 tỷ USD	65.813	14,88%
2	Từ 500 triệu đến dưới 1 tỷ USD	11.160	2,52%
3	Từ 200 đến dưới 500 triệu USD	30.006	6,78%
4	Từ 100 đến dưới 200 triệu USD	24.325	5,50%
	Dự án chịu ảnh hưởng GMT	131.304	29,69%
	Dự án không chịu ảnh hưởng GMT	310.996	70,31%
	Tổng cộng	442.300	100,00%

27

27

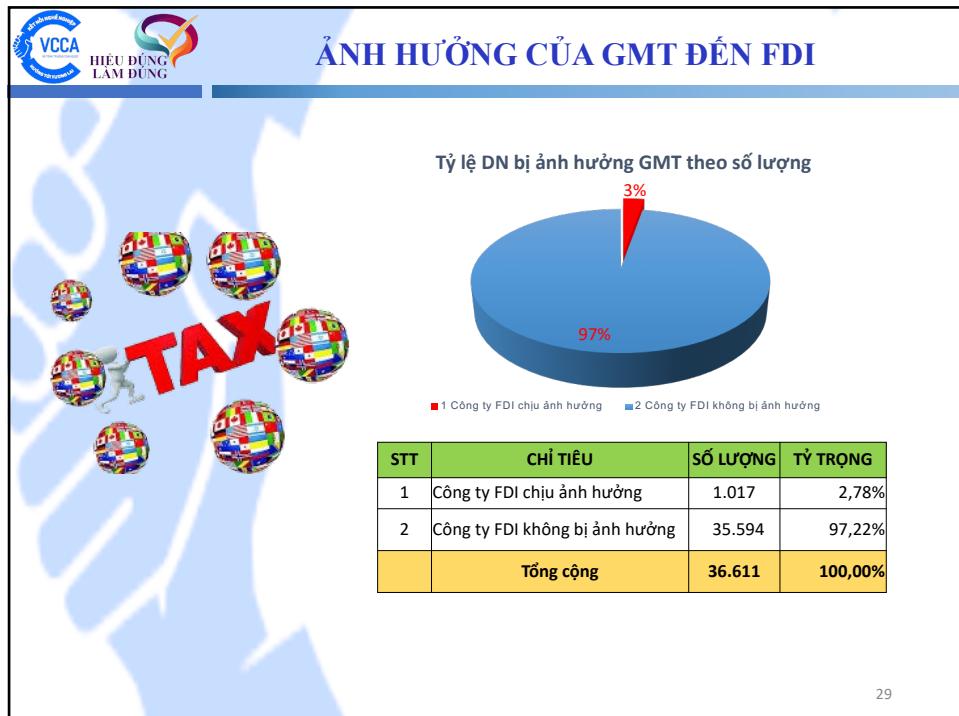
ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI TẠI VIỆT NAM

FDI attraction and disbursement in Q1 in the 2019-2023 period (Unit: Billion USD)

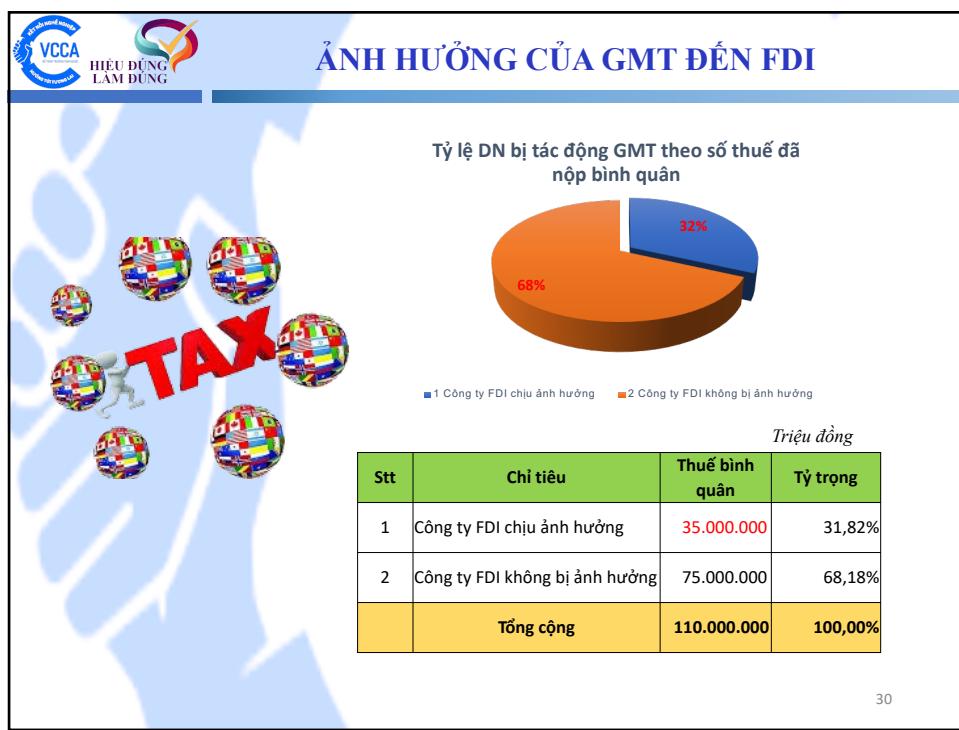
Năm	FDI register capital (Billion USD)	Amount of FDI disbursement (Billion USD)
2019	3.82	4.12
2020	8.6	3.9
2021	10.13	4.1
2022	8.91	4.42
2023	5.49	4.32

28

28

29

30

ẢNH HƯỞNG CỦA GMT ĐẾN FDI

Biểu đồ nộp thuế TNDN qua các năm

Triệu đồng				
STT	Chi tiêu	Năm 2020	Năm 2021	Năm 2022
1	Doanh nghiệp có vốn nhà nước	49.194.946	55.052.870	52.910.721
2	Doanh nghiệp FDI	94.896.738	112.065.554	110.249.896
3	Các doanh nghiệp khác	87.185.594	119.225.067	115.852.738
	Tổng cộng	231.277.278	286.343.491	279.013.355

31

31

ẢNH HƯỞNG CỦA GMT ĐẾN FDI

Năm 2024

Triệu đồng		
STT	Chi tiêu	Năm 2024
1	Thuế TNDN phải nộp tại VN	10.517.454
2	Thuế TNDN phải nộp bổ sung theo GMT	12.859.138
	Tổng cộng	23.376.592

Số liệu tính toán sơ bộ 94 Tập đoàn chịu ảnh hưởng của GMT trong năm 2024

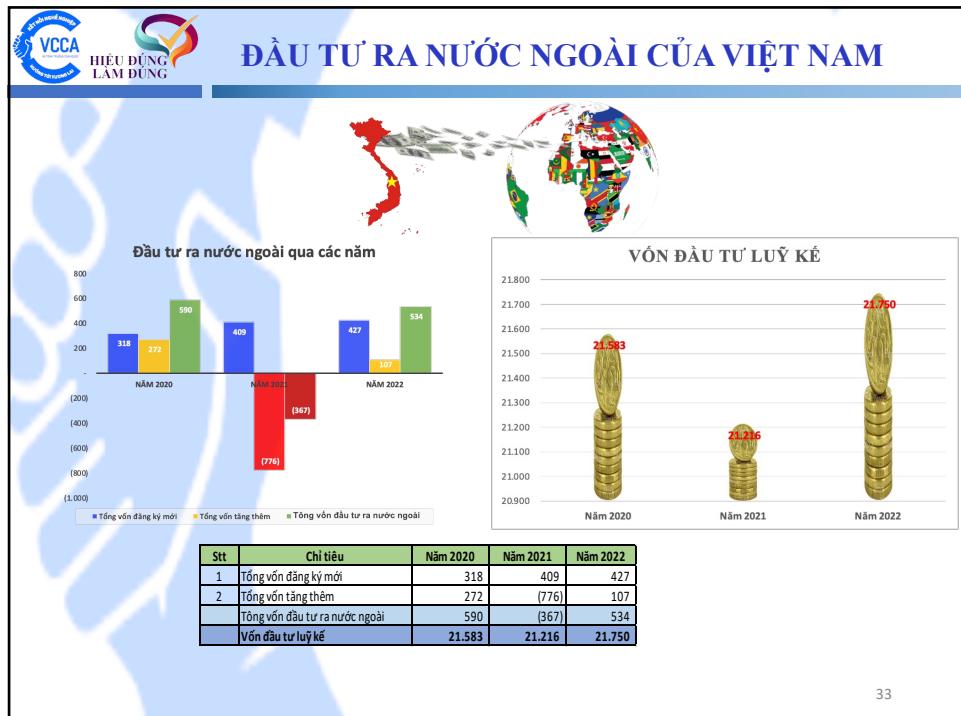
32

32

CLB Kế toán trưởng toàn quốc
Kỳ sinh hoạt thứ 2/2023

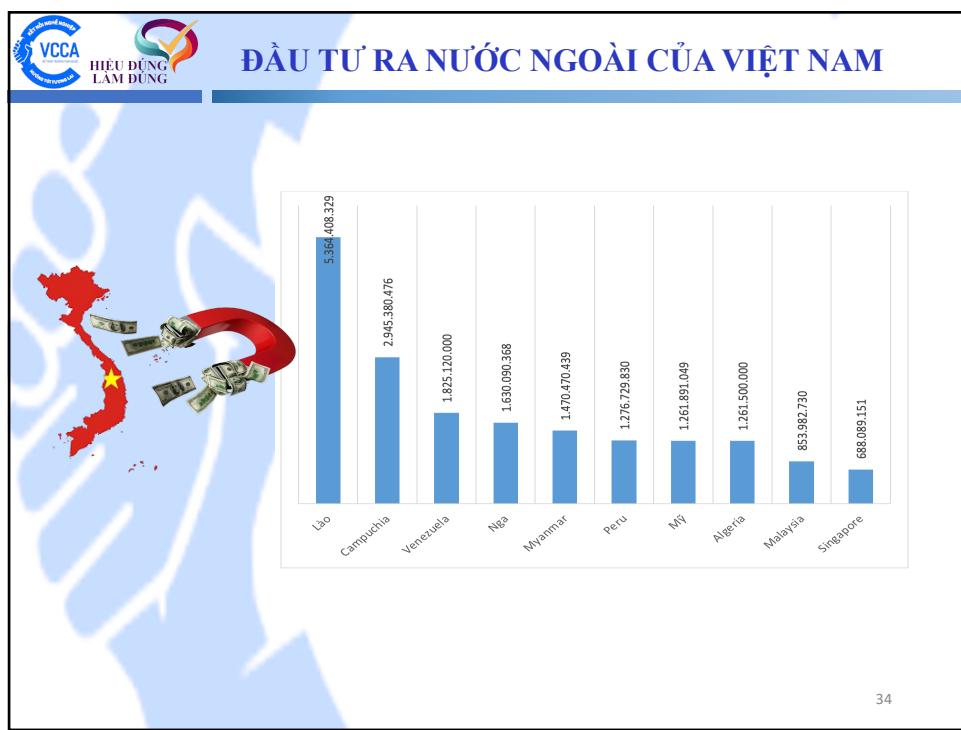

Chi hội Kế toán Hiệu đúng – Làm đúng
Kỳ sinh hoạt thứ 77

33

33

34

34

35

36

GMT - TÁC ĐỘNG ĐẾN DOANH NGHIỆP

- 01** Chi phí thuế TNDN tăng cao;
- 02** Chi phí tuân thủ và chi phí quản lý tăng;
- 03** Rủi ro tăng;
- 04** Niềm tin bị sụt giảm.

37

37

ÚNG PHÓ CỦA CHÚNG TA

- 1** Cân lập mô hình các kịch bản để định lượng các khoản dự trữ bổ sung dành riêng cho các khoản thuế trong tương lai, lập lại kế hoạch thuế phù hợp;
- 2** Cập nhật các yếu tố rủi ro trong BCTC của mình và giải thích các rủi ro phát sinh từ các nghĩa vụ thuế gia tăng do áp dụng GloBE;
- 3** Đào tạo nhân lực có đủ kiến thức và đầu tư công nghệ để đảm bảo tuân thủ quy định GloBE;
- 4** Tận dụng tối đa sự khác biệt về cơ sở tính thuế theo nội Luật trên nguyên tắc tuân thủ GloBE nhưng có lợi cho DN;
- 5** Bám sát các quy định nội luật đang bổ sung, tận dụng tối đa các khoản tín dụng thuế (R&D, môi trường) để thay thế các ưu đãi hiện có.

38

38

GMT - TÁC ĐỘNG NGƯỜI LÀM KẾ TOÁN

- 1** Tăng công việc và trách nhiệm;
- 2** Đầu tư nhiều thời gian cập nhật, trang bị những kiến thức mới liên quan đến kế toán, thuế, pháp lý;
- 3** Khả năng tìm kiếm việc làm ngày khó hơn nếu không tự nâng cao giá trị, thích ứng với yêu cầu mới;
- 4** Có cơ hội tiếp cận nhiều hơn với các kỹ năng làm việc toàn cầu, mở rộng kiến thức ra bên ngoài thay vì cứ bó hẹp trong “Nợ – Có”;
- 5** Kiến thức tăng, thu nhập tăng.

39

39

ỨNG PHÓ CỦA CHÚNG TA

- 1** Kiểm tra, rà soát, đối chiếu thực tế tại đơn vị mình với các quy định của GMT;
- 2** Chuẩn hoá các báo cáo, biểu mẫu theo hướng dẫn của OECD (VAS → IFRS, GAAP...);
- 3** Theo dõi, cập nhật các động thái của Chính phủ, BTC để có giải pháp phù hợp;
- 4** Đăng ký các khoản giảm trừ theo hướng dẫn của OECD và cơ quan thuế VN (nếu có);
- 5** Tư vấn cho BGĐ và lãnh đạo Tập đoàn để lựa chọn áp dụng có lợi nhất.

40

40

TÁC ĐỘNG CỦA GMT ĐẾN VIỆT NAM

1 Giảm tính cạnh tranh trong thu hút vốn đầu tư nước ngoài;

2 Ảnh hưởng đến mục tiêu thu hút vốn đầu tư nước ngoài vào Việt Nam;

3 Tác động xấu đến kế hoạch mở rộng đầu tư của các dự án hiện hữu trong thời gian tới;

4 Xung đột nghiêm trọng nguyên tắc bất hồi tố với ưu đãi đầu tư trong luật đầu tư;

41

41

TÁC ĐỘNG CỦA GMT ĐẾN VIỆT NAM

5 Niềm tin của các nhà đầu tư bị giảm sút;

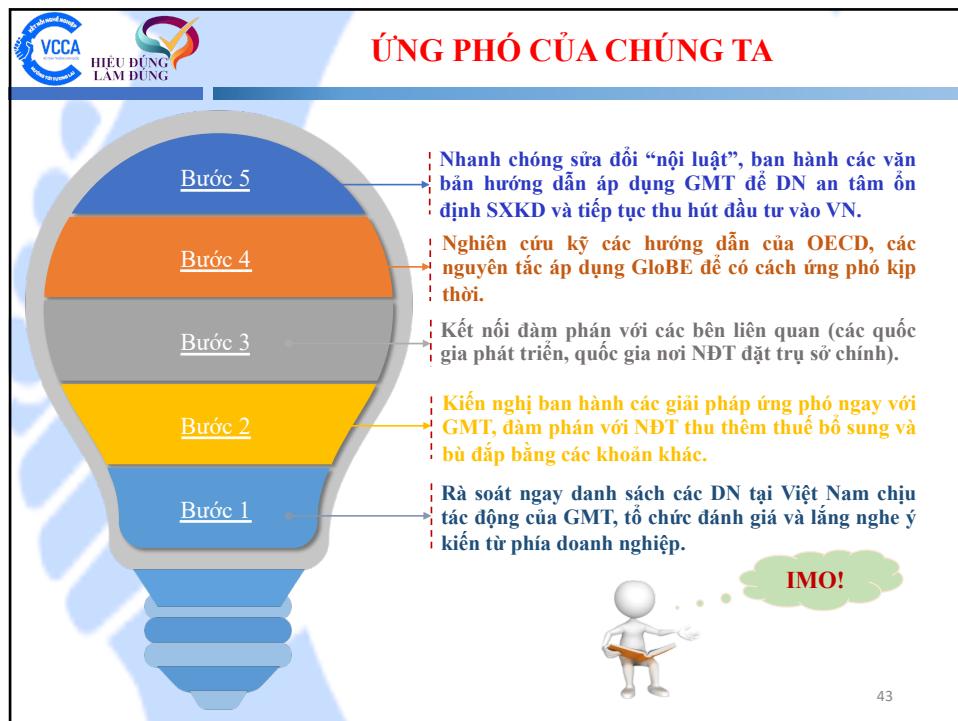
6 Ảnh hưởng đến công ăn việc làm, tăng lạm phát...;

7 Tác động đến cơ cấu nền kinh tế, các động lực tăng trưởng, xếp hạng tín nhiệm quốc gia;

8 Gia tăng áp lực đối với công tác quản lý Nhà nước về đầu tư nước ngoài.

42

42

43

44

VCCA
KẾ TOÁN TRƯỞNG TOÀN QUỐC

HIỂU ĐÚNG LÀM ĐÚNG

THẢO LUẬN
và
HỎI ĐÁP

Xin chân thành cảm ơn!

CLB Kế toán trưởng toàn quốc VCCA
192 Giải Phóng, P. Thanh Xuân, Tp. Hà Nội

Chi hội Kế toán Hiểu đúng – Làm đúng
166 Nguyễn Công Trứ, Q.1, Tp. HCM